

ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

*К.С.КАЗЕМИРЧИК,
здобувач вищої освіти групи Ф3/1
обліково-фінансового факультету, МНАУ*

Анотація:** Визначено місце малого бізнесу в ринковій економіці, складові його фінансової інфраструктури; розглянуто основні форми фінансування малого підприємництва, визначені стримуючі фактори **розвитку фінансової інфраструктури малого бізнесу.

***Ключові слова:** малий бізнес, фінансова інфраструктура, фінансові посередники, фінансові інституції.*

Abstract:** The place of small business in a market economy, components of its financial infrastructure are determined; the basic forms of financing of small business are considered, restraining factors of development of a financial **infrastructure of small business are defined.

***Key words:** small business, financial infrastructure, financial intermediaries, financial institutions.*

Малий бізнес – це структурний елемент ринкової економіки, це найчисельніша форма існування ринку, яка відіграє важливу роль у вирішенні соціальних, економічних і політичних завдань. Оптимальна і результативна діяльність малого бізнесу забезпечується розгалуженою фінансовою інфраструктурою, що і наголошує на актуальності теми дослідження.

Мале підприємництво дуже диференційоване, тому фінансові зв'язки малого бізнесу також є досить розгалуженими.

Фінансова інфраструктура малого підприємництва являє собою сукупність комерційних та некомерційних, спеціалізованих державних інститутів створених з метою підвищення доступності внутрішнього фінансування бізнесу.

На основі проведених досліджень з'ясовано, що фінансова інфраструктура малого бізнесу включає:

- фінансовий відділ на конкретному підприємстві (управлінська складова фінансової інфраструктури);
- фіскальний сектор держави;

— фінансові інституції, за допомогою яких малий бізнес може зберігати, інвестувати, переміщувати фінансові ресурси (інституційна складова). До них відносяться банківські установи, інвестиційні фонди, страхові компанії, лізингові компанії, фінансово-кредитні небанківські установи, тощо;

— фінансові посередники і суб'єкти, які надають фінансові послуги (обслуговуюча складова). Це біржі, аудиторські фірми, аналітичні фірми, реєлторські контори, тощо.

Варто зазначити, що об'єкти фінансової інфраструктури малого бізнесу можуть бути як спеціалізовані (виникли за ініціативою держави саме для сприяння розвитку малого бізнесу), так і загальні інститути (банківські установи, лізингові компанії тощо).

Досліджено, що фінансова інфраструктура прямо впливає на розвиток малого бізнесу, а саме, через:

1. Форму державної фінансової підтримки.

В Україні існує три теоретично доступних зовнішніх джерела фінансування малого підприємництва:

- Український фонд підтримки підприємництва;
- Український державний фонд підтримки селянських (фермерських) господарств;
- Державний інноваційний фонд України.

Отримати фінансування з цих фондів складно, так як підприємство має задовольняти багато вимог. Як правило, фінансові ресурси надаються або інноваційним підприємствам, технологічним старт-апам, або сільськогосподарським малим підприємствам[1].

2. Систему оподаткування малого бізнесу.

В Україні існує система спрощеного оподаткування для малого бізнесу з метою зменшення податкового навантаження і стимулювання розвитку малого підприємництва.

Спеціальна система оподаткування поділяється на чотири групи, кожна з яких відрізняється видами діяльності, річним лімітом доходу та обмеженнями в кількості найманих працівників.

3. Систему кредитування, фінансування і страхування діяльності малих підприємств[2].

У 2019 році в Україні запущено державну програму кредитування малого бізнесу «5-7-9». У 2020 у зв'язку з пандемією Covid-19, для підтримки малого бізнесу запроваджено нові відсоткові ставки – 3 і 0 % річних. Окрім державних програм, банківські установи України також створюють нові кредитні продукти для суб'єктів малого бізнесу [3].

Отже, фінансова інфраструктура малого підприємництва в Україні є розширеною та представлена багатьма інституціями [4]. Не зважаючи на це, результати дослідження дали можливість виявити фактори, які стримують розвиток фінансової інфраструктури малого бізнесу, а саме:

- складність отримання державного фінансування, кредитування;
- великі відсоткові ставки, які пропонують кредитно-фінансові установи;
- непривабливість малого бізнесу для інвесторів.

Література:

1. Абишева А.В. Фінансова інфраструктура малого підприємництва. Вісник: Російське підприємництво №9. 2009. URL: <https://cyberleninka.ru> (дата звернення: 27.09. 2020).
2. Державна фінансова підтримка малого підприємництва. Веб-сайт. URL: https://pidru4niki.com/18060203/ekonomika/derzhavna_finansova_pidt_rimka_malogo_pidpriyemnitstva (дата звернення: 29.09. 2020).
3. Оподаткування бізнесу в Україні. Веб-сайт. URL: <https://www.ipay.ua/blog/news/opodatkuvannya-v-ukraini> (дата звернення: 28.09.2020).
4. Мельник О. І. Оцінка інфраструктури підтримки інноваційного підприємництва. Modern Economics. Вип. 1. С. 31-37. Електр. текст. дані. <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/1-2017/UKR/melnik.pdf>.

*Науковий керівник – Боднар Олена Андріївна,
канд. екон. наук, асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування, МНАУ*